

Toetsing wet Natuurbescherming

N317 Doesburg - Doetinchem

Eelerwoude
kleurt het landelijk gebied

Toetsing wet Natuurbescherming

N317 Doesburg - Doetinchem

Concept

Opdrachtgever

Provincie Gelderland
T.a.v. de heer W. de Hoog
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P6284.255
Datum: 8-3-2017
Projectleider: J. Hakkens
Opgesteld: B. Haamberg
Gecontroleerd: V. de Lenne

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3	NATUURWETGEVING EN BELEID	8
3.1	Bescherming van soorten	8
	Soorten van de Vogelrichtlijn	8
	Zorgplicht	10
3.2	Bescherming van Natura 2000-gebieden	10
3.3	Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur.....	11
3.4	Bescherming houtopstanden	11
4	METHODE	13
4.1	Bureauonderzoek.....	13
4.2	Terreinbezoek	14
5	BESCHERMDE SOORTEN	15
5.1	Planten en (korst)mossen.....	15
5.2	Zoogdieren.....	15
5.2.1	Vleermuizen	15
5.2.2	Overige zoogdieren	17
5.3	Vogels	18
5.4	Amfibieën en reptielen	19
5.5	Vissen	20
5.6	Beschermde soorten ongewervelden	20
6	BESCHERMDE GEBIEDEN – NNN.....	21
6.1	Inleiding.....	21
6.2	Natuurdoelen en –kwaliteit	23
	CONCLUSIE EN VERVOLG	27
7.1	Rekening houden met vogels	27
7.2	Geldigheid onderzoek	27
	Literatuurlijst	30
	BIJLAGE 1 KERNKWALITEITEN GNN EN GO	31

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Ter hoogte van het tracé N317 hectometerpaal 5,8 – 14,5 (hierna hmp) tussen Doesburg en Doetinchem worden in verband met het verhogen van de verkeersveiligheid enkele reconstructiemaatregelen genomen. Het betreft daarbij onder meer het verbreden van de bestaande parallelweg, realisatie van komslingers en het afsluiten van enkele uitritten. In verband met deze ontwikkeling is een toetsing aan de natuurwetgeving noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Daarbij wordt tijdens een bureauonderzoek en veldbezoek aan de hand van aanwezige terreintypen en waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde planten- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

N317 Doesburg - Doetinchem

Plangebied

Afbeelding 1: tracé N317.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

Het tracé omvat de N317 tussen Doesburg en Doetinchem tussen hectometerpaal (Hmp) 5.8 – 14.5. Het traject is gelegen tussen Drempt (km 5.8) en de bebouwde kom van Doetinchem (14.5), waarbij de dorpjes laag Keppel en Langerak worden doorsneden. Opgaande beplanting is langs verschillende delen van het tracé en de bijbehorende parallelweg aanwezig en bestaat voornamelijk uit oude beuken en zomereiken. Deze beplanting is ondermeer aanwezig rond Hmp 14.0, 13.5, 12.7, 9.0 en 7.5. Een deel van deze beplanting maakt onderdeel uit van grotere aaneengesloten houtopstanden. Langs de parallelweg is langs grote delen laanbeplanting aanwezig, voornamelijk bestaande uit zomereik met een variërende omvang tussen 10-60cm ø. Het grondgebruik aan weerszijden van de weg is afwisselend met gras- en akkerland, bosjes en grotere houtopstanden en landschapselementen. Permanent watervoerende elementen waaronder sloten zijn aanwezig langs delen van het tracé. Verlichting is verspreid aanwezig langs delen van het tracé. Afbeelding 2 toont enkele afbeeldingen van het plangebied.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

In verband met de verkeersveiligheid wordt een aantal maatregelen genomen om deze te verbeteren. Op verschillende locaties komt een aantal bestaande inritten te vervallen. Dit is aan de orde ter hoogte van Hmp 6.6, 10.4 en 12.4. Bij Hmp 6.1, 7.1, 9.9, 10.9, 12.7 en 13.5 worden komslingers aangebracht die een reducerend effect moeten hebben op de snelheid bij het ingaan van de bebouwde kom. Deze ontwikkeling zal plaatselijk ten koste gaan van enkele meters berm. Tussen Hmp 6.35 en 6.65, 7.1 en 7.2, 8.5 en 8.7, 9.1 en 9.4, 11.8 en 12 en tussen 13.5 en 13.8 dient de parallelweg te worden verbreed naar 6 meter breedte, hetgeen op locatie ten kosten gaat van een kleine strook bermvegetatie. Verwacht wordt dat met voorgenomen werkzaamheden geen bomen hoeven te worden gekapt of dat bestaande verlichting verder toeneemt.

Afbeelding 3. Foto's – impressie plangebied

3

NATUURWETGEVING EN BELEID

Vanaf 1 januari 2017 bestaat de Nederlandse natuurwetgeving uit de wet Natuurbescherming. Deze wet vervangt de drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid is geheel bij de betreffende provincie, waarin de activiteit zich plaatsvindt komen te liggen.

De wet Natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van bosopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuur Netwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de wetgeving en het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten.

Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- Handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie,
- Handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB,
- Mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt,
- Ter voorkoming van schade (hele land of per provincie),
- Ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie),
- Ter beperking van de populatie,
- Ter bestrijding van invasieve soorten,
- Voor de jacht, zoals wilde eend houtduif, haas en konijn,

Voor alle soorten geldt de zorgplicht.

De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk doden of vangen
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen e.d.
- eieren onder zich te hebben
- opzettelijk te storen, tenzij dit geen wezenlijke invloed heeft.
- vogels dood of levend, of herkenbare delen daarvan te verkopen, vervoeren of aanwezig te hebben voor verkoop

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en als het nodig is in verband met de volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeer, schade aan gewassen en dergelijk, bescherming van flora en fauna, onderzoek of onderwijs, herinvoering van soorten, vangen van bepaalde kleine hoeveelheden en geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk te doden of te vangen,
- opzettelijk te verstoren,
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen,
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen,
- opzettelijk te plukken of te verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen,
- anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te uitvoeren.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden ter bescherming van flora- en fauna, voorkoming "ernstige schade" aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen, in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu. Daarnaast zijn de wettelijke uitzonderingen van toepassing.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van wet Natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten zie bijlage 1. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen
- Vaatplanten opzettelijk te plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen.

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrictlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang is er een vrijstelling.

Zorgplicht

De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

3.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn verscheidene natuurgebieden die een beschermde status hebben als Natura 2000-gebied. Tot 1 januari 2017 kenden we ook nog de Beschermde natuurmonumenten. Deze zijn met de komst van de Nieuwe Natuurwet hun beschermde status kwijtgeraakt.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrictlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

In de omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden, het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op bijna 2 kilometer afstand van het tracé. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3 Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN/EHS denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN/EHS-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Een klein deel van het plangebied en omliggende gebied maakt onderdeel uit van de GNN/GO. In hoofdstuk 6 zal hier verder op ingegaan worden.

3.4 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom (ihkv Boswet) indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer of een bomenrij van 20 bomen. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de wet natuurbescherming.

Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²)
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat

Indien een bos wordt gekapt, dient een melding te worden gedaan bij de betreffende provincie. Dit geldt ook voor het bij rooien en het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

U hoeft de voorgenomen kap van een houtopstand niet te melden als het gaat om:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;

- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1. wegbepantingen;
 - 2. bepantingen langs waterwegen, en
 - 3. eenrijige bepantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande bepantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per bepantingseenheid, zijnde een aaneengesloten bepanting die niet wordt doorsneden door onbepante stroken breder dan twee meter, en
 - 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- i. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;
- j. het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen ;
- k. het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode;

De provincie kan u een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moet u meestal ook nieuwe bomen aanplanten. De provincie kan u hiervan ontheffing of vrijstelling verlenen. Dit hangt ervan af of er hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Misschien heeft u ook een omgevingsvergunning nodig. Het aanvragen van deze vergunning en het indienen van een kapmelding moet u apart van elkaar doen.

Voorwaarden

Als u bossen mag kappen, dan moet u meestal dezelfde grond herbeplanten. Dit doet u:

- op een bosbouwkundige manier
- binnen 3 jaar na het kappen van het bos
- volgens de regels van de provinciale verordening (als de provincie die hiervoor heeft opgesteld)

De provincie kan een verordening hebben opgesteld voor:

- de gegevens die u bij de melding verstrekt
- de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan
- de wijze waarop de melding wordt gedaan
- de situatie waarin u een bos niet mag kappen
- de voorwaarden voor een herplantplicht, de vrijstelling en ontheffing daarvan

Gevolgen plangebied

Voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Een nadere toetsing houtopstanden wordt niet noodzakelijk geacht.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. Het is de meest complete natuurdatabank van Nederland door een bundeling van meer dan 100 verschillende databanken. De databank bevat uitsluitend gevalideerde gegevens, gevalideerd door de (voormalige) Gegevensautoriteit Natuur (GAN). De NDFF is gevuld met gegevens uit databanken van verschillende organisaties die deze gegevens op professionele wijze verzamelen (zoals SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging en De Vlinderstichting). Ook de gegevens van verschillende gemeenten, waterschappen, provincies en terreinbeherende organisaties zijn toegevoegd. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen die via de invoerportalen binnenkomen. Op dit moment bevat de NDFF ongeveer 100 miljoen waarnemingen.

4.2 Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is op 21 februari overdag door B. Haamberg uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten ook genoteerd.

Kader – ecologisch deskundige

Bron: RVO / Ministerie van Economische Zaken

Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of*
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of*
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of*
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of*
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.*

5

BESCHERMDE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Planten en (korst)mossen

Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Gezien de periode van het jaar (winter) lag dit ook niet in de verwachting. Derhalve is een deskundigenbeoordeling van de potentiële aanwezigheid van beschermde planten in het plangebied uitgevoerd op basis van een biotoopanalyse. Aangetroffen plantensoorten zijn soorten van matig voedselrijke tot voedselrijke, droge standplaatsen, tot vochtige standplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn onder meer hondsdrif, smalle weegbree, rode klaver en gewoon duizendblad aangetroffen. Gelet op de aanwezige groeiplaatsfactoren en recent verspreiding informatie worden zwaar beschermde soorten niet verwacht binnen het plangebied.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, deze worden gezien de groeiplaatsomstandigheden en recente verspreidingsinformatie ook niet verwacht.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Binnen de bebouwde kom van Langerak en Laag-Keppel vormt de bebouwing direct langs de weg een geschikte verblijfplaats voorgebouwde vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Buiten de bebouwde kom zijn op aangrenzende erven potentiële verblijfplaatsen voor deze soorten en mogelijk tevens gewone grootoorvleermuis aanwezig. De oudere bomen rond Hmp 14.0, 13.5, 12.7, 9.0 en 7.5 zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten zoals de rosse vleermuis en de gewone grootoorvleermuis. Langs de parallelweg zijn ook een groot aantal (vrij recent aangeplante) zomereiken aanwezig. Deze zijn momenteel nog niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen vanwege het ontbreken van geschikte holtes en de geringe diameter van de bomen waardoor een voor vleermuizen ongunstig microklimaat heerst.

Foerageergebied en vliegroutes

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Kader - vleermuisvliegroutes

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam

vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

Het plangebied is geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Ter hoogte van Hmp 12.0 en 9.0 is een meer besloten landschap aanwezig met veel bosrandlengte waardoor de door vleermuizen gewaardeerde luwe condities aanwezig zijn. Ook de omgeving van het tracé is geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen, voornamelijk langs de bosranden en landschapselementen. De lijnvormige landschapselementen langs het tracé, verbinden de verspreid gelegen erven met geschikt foerageergebied in de omgeving.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit wet Natuurbescherming. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen van zowel gebouw- als boombewonende vleermuizen zijn uit te sluiten omdat met de voorgenomen ontwikkeling geen gebouwen worden gesloopt of bomen worden gekapt. Effecten op foerageergebied en vliegroutes zijn eveneens uit te sluiten, omdat geen beplanting verwijderd hoeft te worden en de ontwikkeling niet voorziet in een toename van verlichting.

Conclusie: Negatieve effecten op vleermuizen worden niet verwacht. Een nadere toetsing of ontheffing is niet noodzakelijk.

5.2.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Het is aannemelijk dat het plangebied en de nabije omgeving onderdeel uitmaakt van het leefgebied van grondgebonden zoogdieren waaronder egel, konijn, haas, vos, ree, kleine marterachtigen, mol en algemene (spits)muisensoorten, soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling is opgesteld. In de omgeving is eveneens het voorkomen bekend van de eekhoorn, steenmarter, boommarter, das en op zeer ruime afstand bever en otter. Allen Nationale beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling in de provincie Gelderland geldt. De bever en otter genieten bescherming onder bijlage IV van de habitatrichtlijn.

De houtopstanden verspreidt gelegen langs de weg vormen geschikt leefgebied voor de eekhoorn, terwijl ook de groene dorpen Laag-Keppel en Langerak geschikt leefgebied vormen. Verblijfplaatsen van de eekhoorn in de directe nabijheid van het traject zijn niet vastgesteld tijdens het veldbezoek. Geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter ontbreken direct langs het tracé maar zijn naar verwachting aanwezig op- en rondom aan het traject grenzende erven en bebouwing. Verwacht wordt dat het plangebied door de

steenmarter wordt gebruikt ter migratie. De boommarter is in enkele oude bosopstanden ten noorden van het plangebied aangetroffen, waarnemingen uit de directe omgeving van het traject ontbreken, gelet op de dispersieafstand van de soort kan het plangebied door de soort gebruikt worden ter migratie. Van de das zijn enkele waarnemingen bekend ter hoogte van Laag-Keppel. Verblijfplaatsen zijn tijdens het veldbezoek niet vastgesteld in de directe nabijheid van het plangebied, het is aannemelijk dat deze wel in de omgeving aanwezig zijn. Mogelijk wordt het plangebied incidenteel door de soort gebruikt ter migratie. Geschikt leefgebied voor de bever en de otter ontbreekt in het plangebied. De Oude IJssel en de IJssel vormen geschikt leefgebied voor beide soorten. Gelet op het gebrek aan waterhoudende elementen worden beide soorten dan ook niet in het plangebied verwacht.

Effecten en ontheffing

De ingreep heeft naar verwachting geen negatief effect op de genoemde algemene grondgebonden zoogdieren. De bermen blijven voor het overgrote deel gehandhaafd, ter hoogte van de locaties waar de parallelweg tot 6 meter verbreed dient te worden zal de ontwikkeling ten koste gaan van een klein gedeelte van de aanwezige berm, welke op locatie grotendeels ontdaan is van vegetatie. Tevens is voor deze overige beschermde soorten bij ruimtelijke inrichting een vrijstelling opgesteld. Een ontheffing in het kader van de wet Natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

Voor eekhoorn, steenmarter, das, boommarter geldt dat binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Wel kan het tracé sporadisch overgestoken worden, en kunnen steenmarter en eekhoorn nabij de bermen foerageren. Er worden geen verblijfplaatsen van genoemde soorten verstoord of verwijderd, tevens blijft foerageergebied behouden. Negatieve effecten worden dan ook niet verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet Natuurbescherming. Onderscheid kan gemaakt worden tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten, komen elk jaar terug bij hun nest, of maken hier jaarrond gebruik van. Deze nesten mogen ook buiten het broedseizoen niet verwijderd worden.

Voorkomen en functie

Broedvogels

In de oude beuken en eiken langs het tracé zijn verschillende bomen aanwezig met holten die door holenbroeders als boomklever, koolmees, holenduif en kauw gebruikt kunnen worden als broedlocatie. Tijdens het veldbezoek zijn daarnaast nog verschillende soorten van (oude) bossen vastgesteld waaronder glanskop, grote lijster, boomkruiper, grote bonte specht en groene specht.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Langs het tracé zijn op verschillende erven en binnen de bebouwde kom van Laag-Keppel en Langerak huismussen vastgesteld soms in behoorlijk hoge aantallen. Daarnaast maakt het tracé waarschijnlijk onderdeel uit van het leefgebied van roofvogelsoorten als buizerd, havik en sperwer. Laatstgenoemde is tijdens het veldbezoek jagend aangetroffen ter hoogte van Laag-Keppel. Ter hoogte van Hmp 14.0 is ten zuiden van het traject een paalnest aanwezig welke wordt bezet door de ooievaar.

Effecten en ontheffing

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Met name werkzaamheden rond de bomen met holtes kunnen leiden tot verstoring. Deze verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. In de nieuwe natuurwet zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. De genoemde termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van een aantal vogelsoorten zijn de nestlocaties het hele jaar door beschermd. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Bij aantasting van de nestlocatie en/of de functionele leefomgeving is een ontheffing wet Natuurbescherming noodzakelijk. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot een aantasting van verblijfplaatsen of foerageergebied van soorten waarvan de verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor de genoemde soorten.

Conclusie: Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels.

5.4 Amfibieën en reptielen

Voorkomen en functie

Amfibieën

In de directe nabijheid van het plangebied zijn in beperkte mate waterelementen aanwezig. De watergang ter hoogte van Hmp 11.0 kan door enkele algemeen voorkomende amfibieën waaronder bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden gebruikt als voortplantingsbiotoop. Waarnemingen van zwaardere beschermde soorten ontbreken in de directe omgeving van het plangebied. In de zeer ruime omgeving van het traject is het voorkomen bekend van de rugstreeppad en de kamsalamander, voor beide soorten ontbreekt echter geschikt biotoop in het plangebied. De aanwezige bermen binnen het plangebied zijn vanwege een gebrek aan voldoende dekking ongeschikt als landbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën. Negatieve effecten op amfibieën als gevolg van de werkzaamheden kunnen derhalve worden uitgesloten.

Reptielen

Beschermde reptielensoorten zijn gebonden aan specifieke terreinen, en worden niet in het plangebied verwacht. Deze zijn naar verwachting wel aanwezig op enkele kilometers van het traject, bijvoorbeeld in de Kruisbergsche bossen.

Effecten en ontheffing

Amfibieën en Reptielen worden niet verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Negatieve effecten op reptielen en amfibieën worden niet verwacht.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor amfibieën en reptielen niet noodzakelijk.

5.5 Vissen

Voorkomen en functie

Waterelementen zijn beperkt aanwezig langs de randen van het plangebied. Op basis van bekende verspreiding en biotoopvoorkeur kunnen beschermde vissoorten worden uitgesloten langs het traject.

Effecten en ontheffing

Er worden geen effecten op beschermde vissen verwacht. Een ontheffing wet Natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

5.6 Beschermde soorten ongewervelden

Voorkomen en functie

Beschermde soorten ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren) worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht.

Effecten en ontheffing

Er worden geen effecten op beschermde soorten ongewervelden verwacht. Een ontheffing wet Natuurbescherming niet aan de orde.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

6

BESCHERMDE GEBIEDEN – NNN

6.1 Inleiding

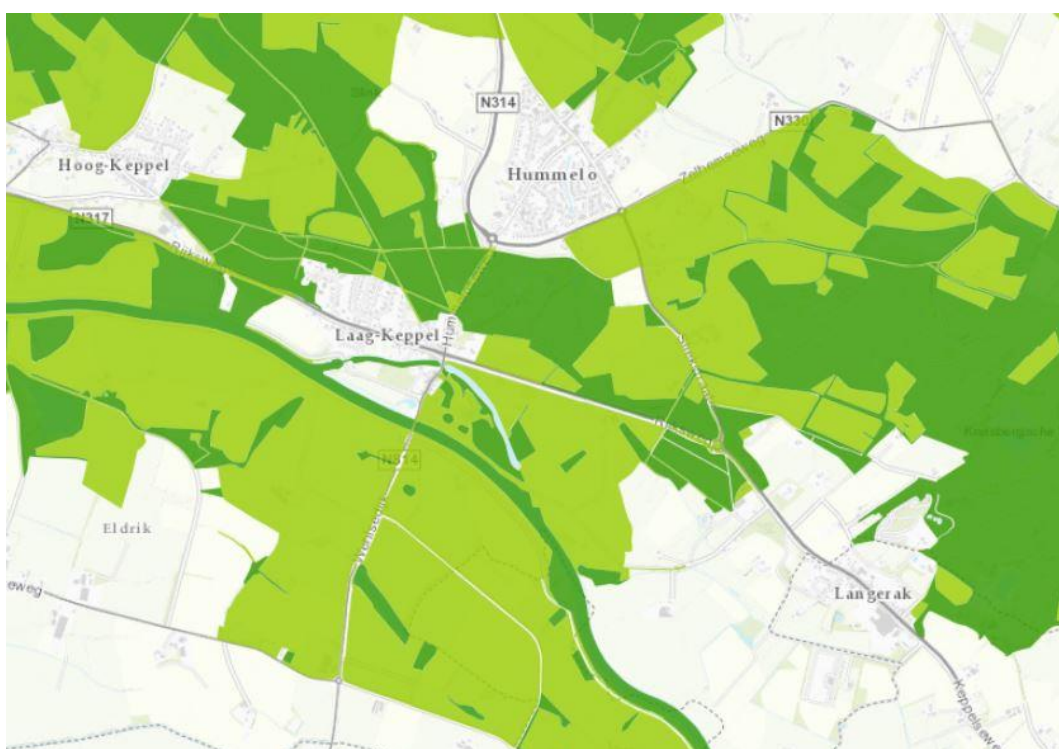
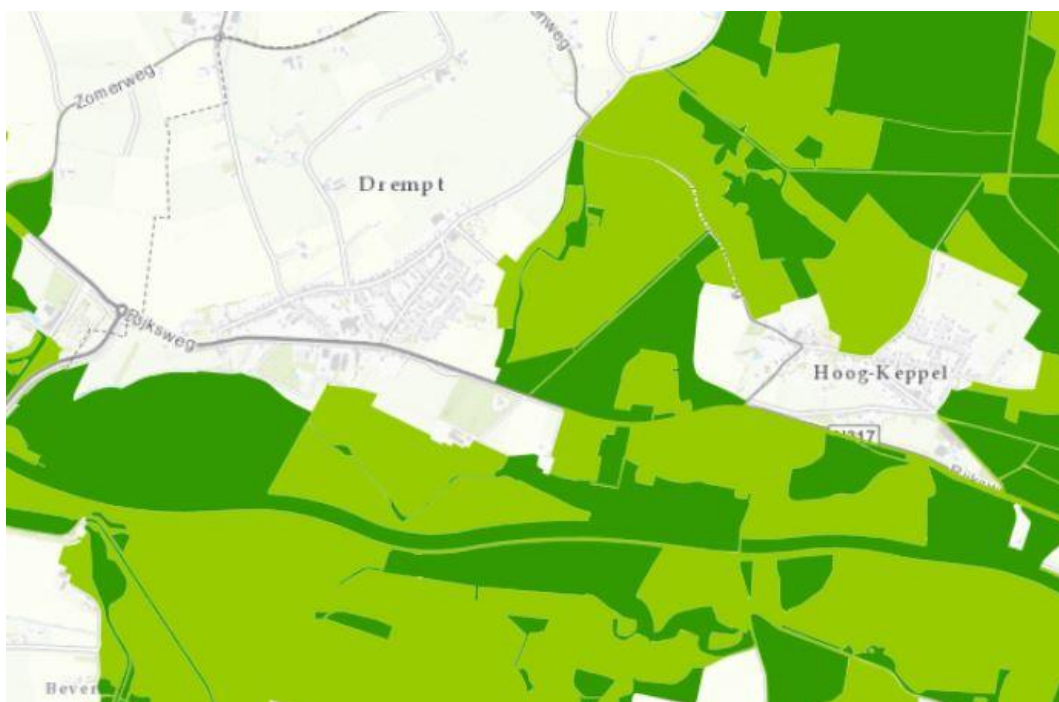
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee tenzij'- afweging met positief gevolg doorloopt, kan de ingreep plaatsvinden, mits eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en restschade wordt gecompenseerd.

De regels voor het doorlopen van de 'nee tenzij'- afweging zijn verwoord in de Spelregels EHS uitgegeven door de ministeries van LNV en VROM in 2007 en in de provinciale ruimtelijke verordening. In de provincie Gelderland is de begrenzing van de NNN/EHS vastgesteld in december 2015.

Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de NNN/EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurlijke landschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere waarden en kenmerken.

In deze toetsing richten we ons op de ecologisch inhoudelijke toetsing. Centrale vraag: doet de voorgenomen ontwikkeling afbreuk aan de wezenlijke kenmerken en vastgestelde waarden en natuurdoelen?

Indien de natuur- en landschapswaarden van de NNN/EHS worden aangetast, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen waarmee de schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Per saldo zal op planniveau of gebiedsniveau geen verlies mogen optreden van areaal, kwaliteit en samenhang. Indien er wel schade wordt veroorzaakt dan dient compensatie plaats te vinden.

Afbeelding 4: Begrenzing GNN en GO ter hoogte van het plangebied bron: Kaarten/Gelderland) in donkergroen GNN begrensd gebied, lichtgroen de GO zone.

6.2 Natuurdoelen en –kwaliteit

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken zullen de te beschermen en te behouden wezenlijke waarden en kenmerken per gebied moeten worden gespecificeerd. De wezenlijke waarde en kenmerken zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. In de Spelregels EHS is aangegeven dat het bevoegd gezag de wezenlijke kenmerken en waarden moeten bepalen. Globaal zijn er wel enkele doelstellingen voor de totale EHS aangegeven (Spelregels EHS):

- Het realiseren van een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden;
- Het behoud, herstel en de ontwikkeling van ecosystemen, inclusief de bijbehorende soorten
- Het focussen op nationaal en/of internationaal belangrijke soorten;
- Het duurzaam behouden van ecosystemen: zorg dragen voor de randvoorwaarden voor behoud: de juiste bodem-, water- en beheercondities.

6.2.1 Wezenlijke waarden en kenmerken

Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland (vastgesteld in december 2015) wordt aangegeven dat ontwikkelingen in de GNN en GO getoetst moeten worden aan effecten op de kernkwaliteiten. Dit zijn de wezenlijke ecologische en landschappelijke kenmerken en waarden die de provincie heeft toegekend aan de verschillende delen van de EHS.

Ten behoeve van de Omgevingsverordening heeft de provincie een overzichtelijk document opgesteld waarin voor verschillende deelgebieden in Gelderland de kernkwaliteiten zijn vastgelegd. Deze zijn opgenomen in Bijlage 3. Het plangebied valt binnen het gebied 18 Landgoederen Hummelo – Keppel en Oude IJssel.

Vanuit de toelichting in de Omgevingsverordening beschouwt de provincie een ruimtelijke ingreep waarvoor een bestemmingsplan moet worden aangepast als een significante aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities wanneer deze kan leiden tot de volgende effecten:

- Een vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die zijn aangewezen voor nieuwe natuur.
- Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de verschillende leefgebieden in delen van het GNN.
- Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AmvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora en Faunawet.
- Een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid).

- Een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden.
- Een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming.
- Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten.
- Een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting.
- Een toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zoveel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moet worden beperkt.

In de effectbeoordeling zal specifiek worden ingegaan op de aspecten areaalverlies van natuur-, bos- en landschapselementen, vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren (versnippering/samenhang) en op verstoring en andere vormen van kwaliteitsverlies. Aantasting van leefgebied van wettelijk beschermde soorten is nader uitgewerkt in hoofdstuk 5 (toets soortenbescherming).

6.2.2 Huidig GNN rond het tracé

Code	Natuurbeheertype – beheertypekaart
N14.01	Rivier- en beekbegeleidend bos
N15.02	Droog- dennen- eiken en beukenbos
N16.01	Droog bos met productie
N16.02	Vochtig bos met productie
L01.11	Hakhoutbosje
L01.02	Houtwal en houtsingel
A02.01	Botanisch waardevol grasland

Tabel 1 aanwezige natuurtypen rond het plangebied

Deze natuurbeheertypen liggen langs het tracé, de direct aangrenzende bermen maken geen onderdeel uit van één van deze natuurbeheertypen. De N-weg zelf valt buiten de begrenzing (de weg is 'geëxclaveerd').

6.3 Beschrijving en toetsing wezenlijke waarden en kenmerken

Uitgangspunt in de nota "Spelregels EHS" is dat geen nettoverlies aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang mag plaatsvinden. Op basis van deze drie aspecten wordt een beschrijving gegeven van de huidige waarde van het plangebied en het effect van de ontwikkeling op deze waarde.

6.3.1 Areaal

In de directe omgeving langs het tracé liggen de in tabel 1 beschreven natuurbeheertypen, waarbij de grootste oppervlakten bestaan uit droog dennen eiken- en beukenboss en droog bos met productie.

Effecten op de waarde

Realisatie van voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op het aanwezige areaal aan natuur. Doordat de weg en aangrenzende bermen buiten het GNN begrensde gebied vallen is er geen sprake van areaalafname.

6.3.1 Kwaliteit

De omgeving rond het plangebied wordt gekenmerkt door de overgang van het vrij open gebied rond de Oude IJssel naar de meer besloten boszone aan de noordkant van het traject tussen Doetinchem – Hummelo – Laag Keppel. Met name de Kruisbergse bossen herbergen veel diversiteit met een rijke flora en fauna van onder meer amfibieën, das en boomarter. Landschapselementen zijn zowel in het open als meer besloten terrein aanwezig en vormen een belangrijke verbindingen tussen aan weerszijden van de weg gelegen natuurtypen. De opgaande beplanting langs delen van het traject is waardevol omdat zij door verschillende soorten waaronder vleermuizen en boombewonende zoogdieren waaronder eekhoorn en boomarter gebruikt kan worden om zich te verplaatsen. In verschillende oude bomen zijn holtes aanwezig welke door holenbroeders en vleermuizen gebruikt kunnen worden. De bermen direct grenzend aan het tracé kenmerken zich door voedselrijke tot matig voedselrijke, vochtige tot droge standplaatscondities. Deze bermen kennen een bescheiden natuurwaarde. Bovendien is langs grote delen van het traject de aan de parallelweg grenzende berm kapot gereden waardoor vegetatieontwikkeling achterblijft.

Effecten op de waarde

Voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot aantasting van de aanwezige kwalitatieve waarden van bestaande natuur. Kwetsbare natuurtypen zijn niet in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Op de eerder genoemde locaties zal de ontwikkeling ten koste gaan van naar schatting een enkele meter berm welke op locatie grotendeels ontdaan zijn van vegetatie door passerend verkeer.

6.3.2 Versnippering

Huidige

Bestaande EHS aan weerszijden van de weg is grotendeels verbonden door landschappelijke elementen waaronder houtwallen, singels en (in mindere mate) watergangen. De weg vormt in de huidige situatie een (beperkte) barrière voor fauna. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot een vergroting van deze barrière. Waardevolle beplanting langs het traject blijft behouden.

Effecten op de waarde

Voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot een vermindering van de samenhang voor bestaand natuurterrein en groenstructuren. De voor fauna waardevolle beplanting welke langs delen van het traject aanwezig is blijft behouden.

6.3.3 Verstoring

Verstoring van het gebied en de aanwezige waarden in de aanleg- en gebruiksfase worden niet verwacht. In de aanleg/onderhoudsfase vindt mogelijk tijdelijk meer verstoring plaats als gevolg van gebruikte machines, anderzijds is er nu ook dagelijks verstoring aanwezig in de vorm van verkeersbewegingen. Netto wordt geen significante toename van verstoring verwacht. Werkzaamheden dienen overdag te worden uitgevoerd zodat verstoring van nachttactieve soorten waaronder uilen en vleermuizen wordt voorkomen.

Conclusie:

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden treden geen negatieve effecten op de bestaande kernkwaliteiten van het gebied. Van afname van areaal is geen sprake, evenals een verslechtering van de bestaande kwaliteit van bestaande natuur. Verdere versnippering van bestaande natuur als gevolg van voorgenomen werkzaamheden is niet aan de orde.

7

CONCLUSIE EN VERVOLG

Op basis van deze quickscan is geconstateerd dat het onderzoeksgebied potentieel habitat biedt aan een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemene beschermde soorten en voor beschermde broedvogels, vleermuizen, eekhoorn, das boommarter en steenmarter. Met de ruimtelijke ontwikkeling worden geen negatieve effecten op deze soort(groepen) verwacht. In tabel 1 is een samenvatting gegeven van deze resultaten.

Ecologische hoofdstructuur

Met voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied aantasten. Van afname van areaal is geen sprake, evenals een verslechtering van de bestaande kwaliteit van de bestaande natuur. Verdere versnippering van bestaande natuur als gevolg van voorgenomen werkzaamheden is niet aan de orde. Netto neemt gedurende de aanleg- en gebruiksfase de verstoring niet toe.

7.1 Rekening houden met vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord.

7.2 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

¹ In het kader van de Vogelrichtlijn wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

Voor onderzoeken waar alleen algemeen voorkomende soorten, de overige beschermde soorten van de wet Natuurbescherming aan de orde zijn, mag worden volstaan met een geldigheid van 5 jaar. Waarbij ook geldt dat er in die periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen optreden.

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Tabel 1 Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied.

Beschermingsregime	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
Overig	Algemene grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Tijdelijke aantasting leefgebied, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht
Overige	Eekhoorn, boomarter steenarter	das, en Mogelijk onderdeel van leefgebied	Geen, leefgebied blijft behouden	Nee	Zorgplicht
Habitat	Vleermuizen	Mogelijk verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes	Geen, leefgebied blijft behouden	Nee	Zorgplicht
Vogels	Vogels	Broedlocatie buiten het tracé	Geen	Nee	Zorgplicht
Vogels jaarrond	Vogels broedlocaties	vaste Broedlocatie buiten het tracé	Geen	Nee	Zorgplicht

LITERATUURLIJST

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*, - *Nederlandse fauna* 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Vogel R.L., Bouwma I., Koese B., Kranenbarg J., La Haye M., Odé B., Sierdsema H., Sparrius L., Verburg P. & Zollinger R. (2013). *Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn*. Sovon-rapport 2013.015. Sovon, Nijmegen.

Natura 2000: - www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Soortinformatie: - www.zoogdiervereniging.nl

- www.ravon.nl

Waarnemingen: - www.telmee.nl

- ndff-ecogrid.nl

BIJLAGE 1 KERNKWALITEITEN GNN EN GO

ALGEMEEN	Nr.	18
	Gebiedsnaam	Landgoederen Hummelo - Keppel en Oude IJssel
	kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap	• Kleinschalig kampen- en rivierenlandschap met vroegere heide, boslandschap en broekontginning; landgoederen met deels oud bos, restanten schraalland en heide; veel gradiënten tussen rivier en zandlandschap van de rivierduinen • Parel/A-locatie bos: Heekenbroek: gevarieerd bosgebied op oude rivierleem met stroomruggen en geulen; op de stroomruggen staat vochtig wintereiken-beukenbos, op nattere delen staat kamperfoelie-eiken-haagbeukenbos en elzenrijk essen-ijpenbos; voor een deel bestaat het bos uit hakhout op rabatten; veel karakteristieke bossoorten • Parel Ven op Hagen: door grondwater gebufferd ven in de Kruisbergse Bossen met zeldzame planten; ook voor amfibieën, w.o. de knoflookpad van belang • De evz Oude IJssel-west verbindt dit gebied met het IJsseldal en naar het oosten met Duitsland • leefgebied das • leefgebied otter • leefgebied steenuil • leefgebied kamsalamander • cultuurhistorische waarden van de landgoederen, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels, heide en ven en boerderijen • abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir • ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater
	aardkundige waarden	+: Rivierland van de Oude IJssel; Rivierduincomplex bij Doetinchem
	waardevol open gebied of verkaveling	+
	parel	+
	natte landnatuur	ja
ONTWIKKELINGSDOELEN	ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)	• ontwikkeling oude, natte en droge, arme en rijkere bossen met bijbehorende flora en fauna • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden, heide en schrale graslanden • ontwikkeling ecologische verbinding Oude IJssel-west met natuurlijkere oevers voor de Oude IJssel, (riet)moerassen, poelen, natte graslanden en singels en hagen, etc. • ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N317, N314, N330, N814 en N338 • ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen, moerassen en cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën, poelen • ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. parken, kastelen, andere landgoedelementen, grafheuvels, hessenweg, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen • ontwikkeling houtproductie en andere ecosysteemdiensten
	ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone	• ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden, heide en schrale graslanden • ontwikkeling ecologische verbinding Oude IJssel-west met natuurlijkere oevers voor de Oude IJssel, (riet)moerassen, poelen, natte graslanden en singels en hagen, etc. • ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N317, N314, N330, N814 en N338 • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden, heide en schrale graslanden • ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen, moerassen en cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën, poelen • ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. parken, kastelen, andere landgoedelementen, grafheuvels, hessenweg, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen • ontwikkeling houtproductie en andere ecosysteemdiensten
	ecologische verbindingen met evz-model	• Oude IJssel-west (IJssel - Duitsland): netzanger, winde • Bingerden - Oude IJssel: kamsalamander, das